

Голас Радзімы

№ 57 (742)

Ліпень 1963 г.

Год выдання 9-ы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЧЫННІКАМІ

МАГУТНЫ ЎЗДЫМ САВЕЦКАЙ ЭКАНОМІКІ

Цэнтральнае статыстычнае ўпраўленне пры Савеце Міністраў СССР апублікавала нядаўна паведамленне аб выніках выканання дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1963 год за першае паўгоддзе. У ім гаворыцца, што работнікі прамысловасці выканалі паўгадавы план выпуску валавой прадукцыі на 103 працэнты. Аб'ём прамысловой вытворчасці ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года ўзрос на 8,5 працэнта. За мінулыя 4,5 года выпушчана прамысловой прадукцыі звыш заданняў сямігадовага плана на гэты перыяд на 33 мільярды рублёў.

За паўгоддзе прамысловасць асвоіла і выпусціла каля 300 новых важнейшых відаў машын, абсталявання, прыбораў і новых відаў матэрыялаў рознага ўжытку. Знята з вытворчасці больш як 120 відаў машын, абсталявання, апаратаў і прыбораў устарэлых канструкцый. У вялікім аб'ёме праводзілася мадэрнізацыя дзючага абсталявання ва ўсіх галінах прамысловасці; на машынабудаўнічых прадпрыемствах саўнарсаў было мадэрнізавана каля 29 тысяч адзінак абсталявання.

У адпаведнасці з рашэннямі лістападаўскага (1962 г.) Пленума ЦК КПСС ажыццяўляліся работы аб перадачы і сканцэнтраванні навукова-даследчых, праектна-канструктарскіх і праектных арганізацый у веданні дзяржаўных галіновых і вытворчых камітэтаў. У веданні камітэтаў знаходзіцца цяпер больш чым 1700 навукова-даследчых інстытутаў, праектных і канструктарскіх арганізацый.

За шэсць месяцаў у народную гаспадарку ўкаранена каля 1400 тысяч вынаходстваў і рацыяналізатарскіх прапановаў. Дзякуючы гэтым новаўвядзенням краіна збе-

ражэ за год звыш 750 мільёнаў рублёў.

Прадукцыйнасць працы ў прамысловасці ўзраста ў параўнанні з першым паўгоддзем мінулага года амаль на 6 працэнтаў.

У раздзеле, прысвечаным сельскай гаспадарцы, адзначаецца, што веснавыя палявыя работы ў большасці раёнаў краіны праходзілі ў неспрыяльных умовах надвор'я, у выніку чаго сяўба яравых культур пачалася пазней, як звычайна. Работнікі сельскай гаспадаркі паспяхова пераадолелі гэтыя цяжкасці, арганізавана і ў сціслыя тэрміны правялі палявыя работы і перавыканалі план веснавой сяўбы.

Пасяўныя плошчы ўсіх сельскагаспадарчых культур склалі 218,1 мільёна гектараў і павялічыліся ў параўнанні з мінулым годам на 2,1 мільёна гектараў.

Пагалоўе буйной рагатай жывёлы ў калгасах і саўгасах павялічылася за год на 3 мільёны галоў, у тым ліку кароў на 1,6 мільёна галоў; пагалоўе авечак і коз узрасло на 2,7 мільёна галоў, пагалоўе свіней і птушкі крыху зменшылася.

У параўнанні з першым паўгоддзем мінулага года вытворчасць мяса ў калгасах і саўгасах павялічылася на 3 працэнты.

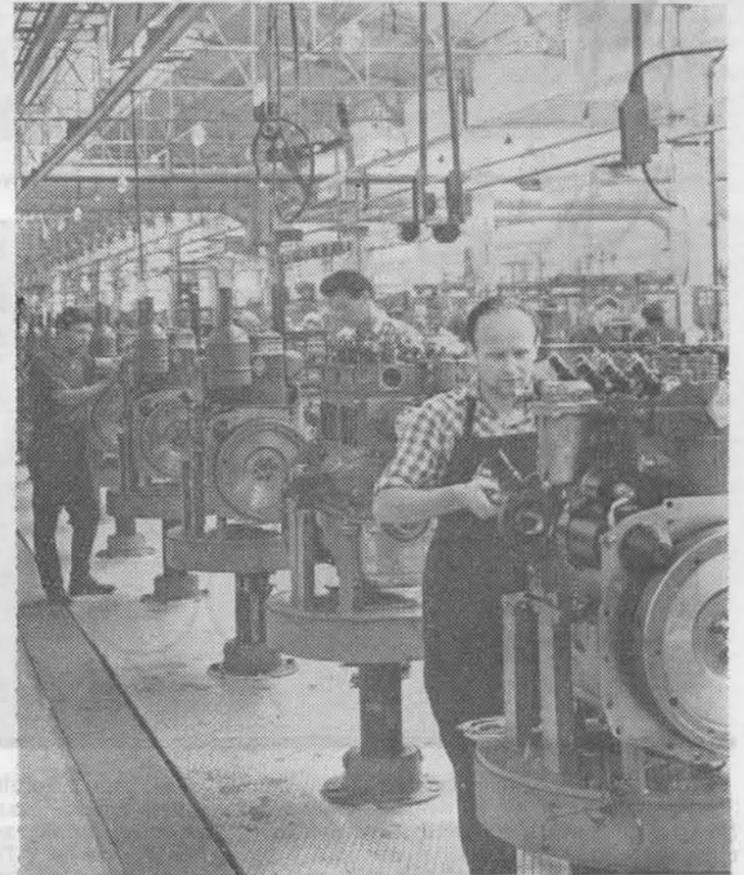
Працягвалася далейшае ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы сельскагаспадарчых прадпры-

емстваў. Сельская гаспадарка атрымала за паўгоддзе шмат трактараў, грузавых аўтамабіляў, жняўраў, уборачных машын, даільных устаноў і іншай тэхнікі, а таксама мінеральных угнаенняў.

У раздзеле аб капітальным будаўніцтве паведамлена ЦСУ гаворыцца, што за кошт дзяржаўных капітальных укладанняў уведзена ў дзеянне новых асноўных фондаў на сем працэнтаў больш, чым у першым паўгоддзі мінулага года, пры росце аб'ёму капітальных укладанняў на чатыры працэнты і будаўніча-монтажных работ на тры працэнты. У хімічнай прамысловасці ўведзены ў дзеянне новыя магутнасці па выпуску мінеральных угнаенняў, сінтэтычнага валакна. Пушчаны новыя магутнасці ў чорнай металургіі, на электрастанцыях, у нафтаперапрацоўчай прамысловасці, у прамысловасці будаўніцтва матэрыялаў, на тэкстыльных прадпрыемствах, у харчовай прамысловасці.

Насельніцтва атрымала з грамадскіх фондаў спажывання (бясплатнае навучанне і медыцынскае абслугоўванне, аплата за час хваробы, цяжарнасці і чарговых адпачынкаў, пенсіі, дапамога мнагадзетным і адзінокім маці і іншыя выплаты і льготы) 15 мільярдаў паўгоддзі мінулага года.

[Заканчэнне на 4-й стар.]

Зборка матораў на галоўным канвееры Мінскага маторнага завода.

ГАВОРАЦЬ ЛІЧБЫ

За апошнія дзесяць год вытворчасць прадуктаў сельскай гаспадаркі павялічылася ў нашай краіне на 67 працэнтаў. Такіх тэмпаў росту сельская гаспадарка ніколі раней не ведала.

З 1918 года па 1952 прырост зернявых культур склаў 400 мільёнаў пудоў. З 1953 па 1962—3,4 мільярда пудоў. Вытворчасць мяса і сала за 35 год павялічылася на 200 тысяч тон, а за апошнія дзесяцігоддзе — на 4200 тысяч тон.

У 1962 годзе, нягледзячы на неспрыяльныя кліматычныя ўмовы, было сабрано больш за 9 мільярдаў пудоў зерня — на 3969 мільёнаў пудоў

больш, чым у 1953 годзе.

Валавы збор самай каштоўнай збожжавай культуры — пшаніцы склаў у 1962 годзе 70,6 мільёна тон супраць 41,3 мільёна тон у 1953 годзе. Цяпер Савецкі Саюз вырошчвае пшаніцы амаль у два з палавінай раз больш, чым у ЗША.

Мяса ва ўбойнай вазе ў 1953 годзе было выраблена 5,8 мільёна, а ў 1962 годзе — 9,4 мільёна тон. Малака адпаведна было надоена 36,5 мільёна тон і 64 мільёна тон. Па размерках вытворчасці малака і жывёльнага масла Савецкі Саюз яшчэ ў пачатку сямігадкі апырэдзіў ЗША.

Да пачатку уборкі ўраджаю ў калгасе імя Леніна Гомельскага раёна пабудаваны дзіцячы сад на 30 месц. На здымку: выхавальніца Алена Трушніна з дзецьмі.

Вялікую дапамогу працаўнікам палёў аказвае грамадзянская авіяцыя. Лётчыні падкармілі мінеральнымі угнаеннямі дзсяткі тысяч гектараў азімых і яравых пасеваў, на вялікай плошчы правялі хімічную праполку ільну, кукурузы і іншых культур. На здымку: пілоты грамадзянскага флоту М. Дзем'янюк і І. Канонік.

ХРОНІКА

ХРОНІКА

★ Паўднёвыя раёны Беларусі прыступілі да ўборкі азімых. Многія механізатары паказваюць узоры высокай прадукцыйнасці працы. У саўгасе «Капаткевічы» машыніст навясной жняўркі «ЖН-4» В. Лысаў штодзённа скошвае па 25 і больш гектараў жыта.

Арганізавана ідуць палявыя работы ў калгасе «Шлях да камунізма» Столінскага вытворчага ўпраўлення. Тут ужо цалкам выцераблены лён з плошчы 180 гектараў, больш чым на 200 гектарах азімя ўкладзены ў валкі.

★ На Мінскім заводзе аўтаматычных ліній выраблены новы станок «СМ5», прызначаны для закруглення зубоў шасцераў. Ён мае рад пераваг у параўнанні з такім станком старой канструкцыі. Ужыванне яго ў некалькі разоў павышае прадукцыйнасць працы.

★ У Мінску закончыўся дзесяцідзённы міжнародны семінар моладзі на тэму «Савецкі Саюз будзе камунізм». У семінары ўдзельнічалі прадстаўнікі маладзёжных арганізацый 17 замежных краін.

★ Да выпуску вырабаў для асенне-зімовага сезону прыступілі калектывы Мінскай швейнай фабрыкі імя Крупскай. Швейнікі рэспублікі падрыхтавалі да вытворчасці 400 новых фасонаў адзення. Вялікая ўвага ўдзяляецца выпуску школьнага і дзіцячага адзення. Амаль 70 новых мадэляў вырабаў будзе асвоена на абытковых прадпрыемствах Мінска і іншых гарадоў рэспублікі.

★ Рабочы праект самай буйной у свеце па памерах паваротна-лопаснай турбіны для Саратаўскай ГЭС на Волзе выконваюць канструктары харкаўскага завода імя Кірава. Магутнасць унікальнага аграгата — 59300 кілават. Дыяметр рабочага кола машыны — 10,3 метра, што значна больш, чым у любой з айчынных і замежных гідратурбін.

На прадпрыемстве пачат ужо выраб дэталей да першага камплекта закладных частак для Саратаўскай ГЭС.

★ На Паўднёвы бераг Крыма прыехаў адпачываць праўнук Карла Маркса Фрэдэрык Лонге з сям'ёй. «Нам вельмі спадабалася тут, — гаворыць Фрэдэрык Лонге. — Нас усюды сардэчна сустракаюць савецкія людзі, і мы адчуваем сябе як дома».

★ У Мінску госцяць зборныя валебольныя каманды Эстоніі. Гэта візіт-адказ на нядаўняе наведванне мінчанамі эстонскай сталіцы. Як у Таліне, так і ў Мінску гульні праходзілі пры перавазе беларускіх зборных. Жанчыны дабіліся лёгкай перамогі з лікам 3:0. Не пашанцавала і мужчынскай камандзе гасцей. Выйграшы першую і трэцюю партыі, яны пацярпелі паражэнне ў другой і чацвёртай. У рашаючай пятай партыі верх зноў узяла зборная Беларусі.

★ У Мінск на спартыўнае свята ІІІ Усебеларускай спартакіяды прыехалі госці з братніх савецкіх рэспублік і з-за рубяжа. Сяброўская сустрэча па вольнай барацьбе паміж камандамі Беларусі і Фінляндыі закончылася з лікам 7,5:0,5 у карысць зборнай Беларусі.

Больш трох дзесяцігоддзяў прайшло з дня смерці Уладзіміра Маякоўскага, але яго творчасць да гэтага часу з'яўляецца маяком рэвалюцыйнай паэзіі ўсяго свету. Вядомыя паэты Францыі, Турцыі, Чылі і іншых краін не аднойчы называлі Маякоўскага сваім настаўнікам і старэйшым таварышам. У Маякоўскага быў шматгранны талент. Паэт, мастак, плакатыст, чытальнік, прамоўца, публіцыст... Усе віды наступальнай ідэйнай зброі скарыстоўваў ён для прапаганды камуністычных ідэалаў, для выкрыцця варожай ідэалогіі.

Нарадзіўся Ул. Маякоўскі ў сяле Багдадзі ў Грузіі, у сям'і ляснічага. Вучыўся ў Кутаіскай гімназіі. З чатырнаццаці год прымаў удзел у рэвалюцыйнай барацьбе. Жывучы ў Маскве, працаваў у рэвалюцыйным падполлі. Уступіў у члены РСДРП, выконваў партыйныя заданні. Не аднойчы падвяргаўся арышту, сядзеў у турме.

З першым вершам Уладзімір Маякоўскі выступіў у друку ў 1912 годзе.

Вялікая Кастрычніцкая рэвалюцыя аказала рашучы ўплыў на творчасць Маякоўскага. Вялі-

кая і каштоўная спадчына, пакінутая Маякоўскім народу. Тут лірыка і сатыра, артыкулы і памфлеты, эпіграмы і публіцыстычныя творы, кніжкі для дзяцей, сцэнарыі, п'есы, паэмы.

Асобае месца ў творчасці паэта займае паэма «Уладзімір Ільіч Ленін», у якой створаны вобраз правадары, чыё жыццё зліта з рухам гісторыі, з жыццём народа і Камуністычнай партыі.

Работа ў газетах «Известия» і «Комсомольская правда», сустрэчы з чытачамі ў розных гарадах Саветаў Саюза, паездкі ў Заходнюю Еўропу і Амерыку адкрылі перад Маякоўскім кантраст паміж светам капіталізму і сацыялізма. У яго творах амерыканская свабода прадстае «стражем ханжества, центов и сала».

Адстаіваючы прынцыпы баявога партыйнага мастацтва, Маякоўскі аддаваў сваю творчасць, натхнёную ідэямі саветскага патрыятызму, барацьбе за сацыялізм.

Маякоўскага любяць і ведаюць ва ўсіх кутках нашай вялікай Радзімы. Творы яго выданы тыражом у 40 мільёнаў экзэмпляраў, пераведзены на 57 моў народаў СССР і на 38 замежных моў.

Чаму блішчыць плуг...

Нашым юным чытачам пра Маякоўскага

У 18 кіламетрах ад горада Кутаісі размешчаны населены пункт Багдадзі, названы цяпер Маякоўскі, у якім нарадзіўся Уладзімір Уладзіміравіч. На ўскраіне стаіць дом, дзе жыў паэт. Цяпер тут літаратурна-мемарыяльны музей яго імя.

У некалькіх пакоях музея сабраны творы вялікага паэта на многіх мовах, яго фатаграфіі, пісьмы, матэрыялы царскай ахранкі па тайнаму нагляду за ім, гімназічныя работы, чарнавікі некаторых твораў.

Уяўляюць цікавасць шматлікія фотакопіі з аўтабіяграфіі:

«Нарваўся на засаду ў Грузіях. Наша нелегальная друкарня. Еў бланкот. З адрасамі і ў пераплёце... Ахранка... выпушцілі на парукі... другі арышт... Бутырка... Адзіночка».

Перад гэтымі матэрыяламі часцей за ўсё спыняюцца і надойга затрымліваюцца пісьменнікі. А іх многа — Цхалтуба, Баржомі, Сухумі. Прыязджаючы на адпачынак з усіх канцоў Саветскай краіны лічаць абавязкам пабыць там, дзе нарадзіўся любімы савецкі паэт.

Цікава параўнаць старое Багдадзі з сённяшнім Маякоўскім. Раней, паводле слоў сястры паэта Людмілы Уладзіміраўны, гэта было «дзікае сяло з пачатковай школай і фельчарскім пунктам». Цяпер — добраўпарадкава-

ны раённы цэнтр з тэхнікумам, дзвюма сярэднімі школамі, узорнай бальніцай, цудоўным клубам і вялікай бібліятэкай. Многа двухпавярховых дамоў. Раён амаль цалкам вінаградарскі. За выдатныя поспехі ў гэтай галіне сацыялістычнай гаспадаркі 33 землякі Маякоўскага носяць званні Героя Сацыялістычнай Працы.

Дырэктар музея — паэт Мікеле Патарыдзе, першы перакладчык твораў Маякоўскага на грузінскую мову. Ім перакладзены паэмы «Добра», «150 мільёнаў», «Уладзімір Ільіч Ленін» і рад вершаў.

Патарыдзе памятае Маякоўскага і па Кутаіскай гімназіі, і па Петраградзе. У Кутаісі і цяпер жывуць таварышы Маякоўскага па гімназіі — урачы Нінуа і Ткешалашвілі. Разам з Патарыдзе, палымным прапагандыстам творчасці вялікага паэта, выступаюць яны нярэдка з расказаў пра маладыя гады Маякоўскага.

* * *

У адным з пакояў музея, за сценамі якога нясе свае воды шумная горная рака Ханіс-Цхалі, я ўбачыў высокага, шыракаплечага юнака. Ён стаў перад стэндам, які расказвае аб рэвалюцыйнай дзейнасці паэта ў Маскве. Справа ахранкі. Маякоўскі зняты ва ўвесь рост, у профіль, у анфас. Дата — 1908 г. Каравым почыркам чыноўнік ахранкі запісаў у графу «асанка» (манера трымацца) — «свабодна», у графу «паходка» — «роўная, вялікі крок».

Гэтага грузінскага юнака я пазней сустрэў у райкоме.

— Познаёмцеся, — сказаў сакратар, — адзін з трыццаці трох герояў нашага горада, перадавога ў рэспубліцы па вінаградарству. — Давід Чрэлашвілі, калгаснік. Марыць пайсці ў сельгасінстытут.

Калі мы вышлі з райкома, Давід паказаў мне бланкот з запісамі на роднай мове і сказаў:

— Тут усякія вытрымкі з кніг і артыкулаў па вінаградарству. Вельмі карысныя ў нашай справе. А гэта вось — работа Маякоўскага, калі ён яшчэ вучыўся ў другім класе ў Кутаісі. Мы ж з вамі сустрэкліся ў музеі? Я кожны раз заходжу туды, калі прыязджаю з калгаса ў раён. Работу я спісаў у музеі. Паслухайце: «З аднаго і таго ж кавалка жалеза было зроблена два плугі, з якіх адзін трапіў у рукі земляроба, а другі доўга і бескарысна правалася ў краме купца. Здарылася так, што праз некаторы час абодва плугі зноў сустрэліся. Плуг, які быў у земляроба, блішчэў, як серабро. А той, што праляжаў без справы, паямнеў і пакрыўся ржою. Заржавелы плуг запытаў у свайго знаёмага, чаму ён так блішчыць? «Ад работы, мой мілы», — адказаў той.

— Дырэктар музея растлумачыў, — сказаў Давід, — што вучням прапанавалі спісаць любое, па іх выбару, апавяданне з хрэстаматыі. Хлопчык Маякоўскі палічыў за лепшае апавяданне аб працы.

Алег МАЙСЕЕУ.

ГЭТАГА НЕ БЫЛО НА БРЭСТЧЫНЕ

Нова-Бярозаўскі вапнавы

Мясцовым жыхарам здаўна было добра вядомы магутныя мелавыя пласты паміж вёскамі Ляшкі і Самойлавічы. Там сяліне бралі мед для пабелкі печак у сваіх курных хатах.

Затым на гэтыя дары зямлі наклаў сваю цяжкую лапу прадпрыемальнік Шапіра, які арганізаваў тут мелараспрацоўкі. Цяпер за мел трэба было плаціць грошы. Катаржняя праца ў кар'ерах, рыдлёўка, кірка ды тачка чакалі кожнага, хто трапіў сюды.

Так праходзілі гады. Вызваленне ад прыгнёту і кабалы польскіх паноў прынёс заходнебеларускім землям верасень 1939 года. На месцы мелавых распрацовак пачаў будавацца мелазавад. Але гэтаму перашкодзіла вайна. Пасля вызвалення работы аднавіліся.

У пасляваеннай Беларусі будаўніцтва набыло незвычайна шырокі размах. Узрос попыт на будаўнічыя матэрыялы. Тады на ляшкіўскіх і самайлавіцкіх землях былі праведзены дадатковыя даследчыя работы. Яны парадавалі сваім вынікам. Было ўстаноўлена, што тут ёсць велізарныя залежы высакаякаснага мелу.

Вясной 1963 года тут пачалося будаўніцтва Нова-Бярозаўскага вапнавага завода. Нова-Бярозаўскі вапнавы даў ужо многа пачынаючы са здабычы мелу і канчаючы адгрузкай гатовай прадукцыі, механізаваны. Прадпрыемства працуе на прыродным газе, які паступіў сюды па газоправоду Дашава — Мінск.

Прадукцыя нова-бярозаўскага вядома па ўсёй рэспубліцы. Напрыклад, у чэрвені гэтага года вапна высокай якасці была адпраўлена на Мінскі камбінат будматэрыялаў, сілікатнаму заводу ў горад Оршу, на Бабруйскай гідролізнай завод.

Нядаўна на заводзе здадзён у эксплуатацыю новы цэх кармавога мелу. Яго прадукцыя ідзе на мелыкамбінаты, у калгасы і саўгасы рэспублікі. Заказы на беларускую вапну паступаюць таксама з Літвы, Эстоніі, Маскоўскай вобласці.

В. ВІЧОК.

г. Бяроза.

Е. СЯЛЕНЯ.

1893-1963

КАЛІ Кузьму Шалпыку было 13 гадоў, памёр бацька. На руках хворай маці засталася шасцёра дзяцей. Кузьма самы старэйшы. Прышлося яму ісці ў найміты: пасвіць жывёлу. У калгас Шалпыкі ўступілі першымі. Кузьма спачатку працаваў ў палюводчай брыгадзе, затым на ферму кармы надвозіў. А як толькі ў арцель прышоў першы трактар, стаў прычэпчыкам. Кемлівага і здольнага юнака праўленне калгаса неўзабаве прызначыла брыгадзірам палюводчай брыгады.

Чатыры гады Кузьма Шалпыка з вінтоўкай у руках абараняў Радзіму ад ворагаў. Калі вярнуўся з фронту дамоў, убачыў спаленую вёску. Грамадская гаспадарка была цалкам разбурана. У хлєвуску стаяла шэсць кароў ды два пакалечаныя кані. Гаспадарком такой васьмі гаспадаркі і давялося стаць Кузьму Іванавічу Шалпыку. Калгаснікі абралі яго старшынёй сельгасарцелі «Чырвоная змена». Цяжкае было становішча, але на дапамогу прыйшла дзяржава — выдзеліла крэдыт, дала тэхніку. Гаспадарка набыла жывёлу, разгарнула будаўніцтва, пачала сваёйца зямлі.

Мінуў толькі год, а калгас «Чырвоная змена» трывала стаў на ногі, а яшчэ праз год у арцельнай касе ляжала ўжо больш мільёна рублёў (у старых грошах). Гэта дало магчымасць перасяліць людзей з зямлянак у новыя дамы, пашырыць будаўніцтва жывёлагадоўчых і вытворчых памяшканняў, папоўніць фермы жывёлай.

Пасля выбарання Кузьмы Іванавіча старшынёй прайшло тры гады, а пра калгас «Чырвоная змена» загаварылі. За атрыманне высокіх ураджаяў збожжавых і тэхнічных культур Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР прысвоіў Кузьму Шалпыку ў 1949 годзе званне Героя Сацыялістычнай Працы. Гэтай высокай узнагароды ўдастоіліся калгаснікі Рыгор Сушчэня, Аляксандра Шалпыка і Палагея Галай. Цяпер у калгасе 250 чалавек носяць на сваіх грудзях ардэны і медалі.

Так з году ў год рос і мацнеў калгас «Чырвоная змена». Кузьма Іванавіч разумее, што, каб весці гаспадарку на навуко-

вай аснове, мала адных арганізацыйных здольнасцей, мала вопыту. Для гэтага трэба ведаць. І ён пачынае вучыцца ў Горацкай сельгасгаспадарчай акадэміі на аграрнічым факультэце. Нялёгка было працаваць і вучыцца. Затое набытыя веды дапамагалі ў штодзённай рабоце.

Вялікая, шматгалінная цяпер арцель «Чырвоная змена». Тры гады назад да яе далучыліся яшчэ два калгасы. За гаспадаркай замацавана каля 6 тысяч гектараў зямлі. І не было такога года, каб менш як 90—100 пудоў збожжавых, 200 цэнтнераў бульбы, 500 цэнтнераў зялёнай кукурузнай масы, 300 цэнтнераў цукровых буракоў збіралі з гектара. На калгасных палях працуе 40 трактараў, 12

ГАСПАДАР ЗЯМЛІ

камбайнаў, кожную раніцу ў рэйс адпраўляецца 35 грузавых аўтамашын. На вытворчых аб'ектах працуе 120 электраматараў.

Няма і ў паміне цяпер тых хлєвускоў, якія стаялі 19 год назад. На іх месцы выраслі жывёлагадоўчыя гарадкі з поўным комплексам механізацыі. На фермах утрымліваецца больш трох тысяч фуражных кароў, каля 7 тысяч свіней, тысячы галоў птушкі.

Грашовы даход за леташні год склаў 1,5 мільёна рублёў.

З ростам эканомікі калгаса паліпшаецца матэрыяльны дабрабыт хлєбаробаў, павышаецца іх культурны ўзровень. Не пазнаць цяпер вёсак Сарычы, Рэдкавічы, Арлёва, Шыпілавічы, Азёрнае і іншыя. Тут з'явіліся новыя вуліцы, выраслі прыгожыя дамы. Над многімі з іх узвышаюцца тэлевізійныя антэны, у кожным — радыё, электрасвятло. 260 калгаснікаў атрымліваюць пажыццёвыя пенсіі, устаноўлены платныя водпускі. Платныя водпускі атрымліваюць цяжарныя жанчыны. Толькі за 5 месяцаў сёлетняга года 42 калгаснікі за арцельныя сродкі адпачывалі ў санаторыях і дамах адпачынку. Запланавана будаўніцтва ўласнага санаторыя на базе ракі Арэса. На сродкі калгаса ў арцелі пабудаваны дзве васьмігадовыя школы.

АРТЫСТЫ Ў ЧЫРВОННЫХ ГАЛЬШТУКАХ

У ГЭТЫ вечар нашых зарубежных сяброў чакала нешта не зусім звычайнае. Разам са сваімі выхаванцамі яны прыехалі на заключны канцэрт лаўрэатаў другога рэспубліканскага агляду мастацкай самадзейнасці школьнікаў Беларускай ССР. Вялікі прыгожы аўтобус падвёз дзецей да будынка Беларускай дзяржаўнай філармоніі. Нечаканасці пачаліся адразу.

«Такога прыгожага памяшкання мы ніколі не бачылі». «Мы нават і думаць не маглі, што ў Мінску ёсць такія прыгожыя залы», — гаварылі дзеці, перабіваючы адзін аднаго.

Чакаючы пачатку канцэрту, дзеці ўважліва аглядаліся навакол. Мацалі крэслы, цікавіліся, з чаго яны зроблены, і з задавальненнем адзначалі, што сядзець у такіх крэслах мякка і зручна. Пацікавіліся яны і якасцю матэрыялу, з якога зроблена прыгожая бліскучая заслона для сцэны. А Аксана Затхій нават спытала, колькі каштуе метр такой тканіны.

Новы будынак філармоніі сапраўды варты захаплення. Усё тут зроблена ў сучасным стылі, проста і прыгожа. Сцэны фае пафарбаваны ў розныя, але няяркія, спакойныя, прыемныя для вока колеры. На сцэне — вялікі арган. Зараз у Мінск з канцэртамі прызджаюць відныя арганісты з усіх краін свету.

Звярнулі ўвагу дзеці і на тое, як апранаюцца савецкія людзі. Валя Мандрыка нават не вытрымала і, паказваючы на адну асабліва добра апранутую жанчыну, сказала: «Якая прыгожая ў яе сукенка!».

Але самае цудоўнае пачалося для нашых гасцей тады, калі пачуліся гукі піянерскага горна і рассунулася ў бакі блакітная заслона. Шчаслівыя, усхваляваныя дзеці ў чырвоных гальштукіх на працягу трох гадзін здзіўлялі гледачоў сваім цудоўным мастацтвам. На працягу трох гадзін, ціха-ціха, баючыся што-небудзь прапусціць, сядзелі нашы госці — дзеці суайчыннікаў з Англіі, Бельгіі і ФРГ. Ім было цяжка ўявіць, што на сцэне выступаюць вучні, звычайныя хлопчыкі і дзяўчынкі, а не прафесійныя артысты. Адуль яны ўсё гэта ведаюць, хто навучыў іх так прыгожа танцаваць і спяваць, іграць на цымбалах, скрыпцы, баяне, духавых інструментах. Няўжо праўда, што ў савецкіх школах ёсць самыя розныя гурткі, у якіх дзеці пад кіраўніцтвам спецыялістаў маюць магчымасць займацца любым відам мастацтва, выяўляць і развіваць свае здольнасці? Лепшым пацверджаннем гэтаму і з'явіўся канцэрт.

Праграма канцэрту была вельмі разнастайнай і цікавай. Харавыя калектывы Магілёва, Мінска, Чэрвеня выканалі песню аб Леніне кампазітара Бірнова. «Не — вайне» Мурадзі, «Беларусь» Кузняцова і іншыя. Аркестр народных інструментаў Віцебскага палаца піянераў і школьнікаў выканаў «Беларускую танцавальную мелодыю» кампазітара Маркевіча і венгерскую песню «Чардаш».

Вясёлыя агнявыя беларускія, украінскія, румынскія, малдаўскія танцы, павольныя і спакойныя «Дзявочы карагод» і «Рускі карагод» паланілі гледачоў. Майстэрскае выкананне, прыгожыя і яркія касцюмы пакінулі незабыўнае ўражанне. Не меншы поспех выпавіў і на долю салістаў. Вучань сярэдняй школы № 2 горада Брэста Валерыі Кучынскі з поспехам выканаў песню Далуханяна «Мая Радзіма». А вось на сцэну вышаў маленькі хлопчык Толя Смірноў. Ён нават не дастае да мікрафона. На тварах гледачоў з'яўляюцца добразычлівыя ўсмешкі. Але Толя пачынае спяваць, і зала замірае. Беларускі хлопчык спявае пра Віцю Чаравічкіна, пра яго шчаслівае дзяцінства і любімых галубоў. Галасок Толі Смірнова надмаецца ўсё вышэй і вышэй, у ім з'яўляюцца сумныя ноткі. Жыццё Віці абарвала праклятая вайна. Зала апладзіравала дружна і доўга. Хлопчык праспяваў песню двойчы. У дзецей на вачах былі слёзы. Заплакала ад хвалявання і наша зямлячка з Бельгіі Анна Сямёнаўна Палукарава.

Харэаграфічную сюіту «Віва, Куба!», якую выконвае ансамбль песні і танца Магілёўскага дома піянераў і школьнікаў, гледачы прымаюць таксама гарача. Хлопчыкі і дзяўчынкі, апранутыя ў касцюмы салдат кубінскай народнай арміі, выконваюць кубінскі танец. Гуцьці марш «26 чэрвеня». Зала надмаецца. Чуюцца воклічы: «Віва, Куба!», гучаць апладысменты ў такт маршу. Не адстаюць і нашы госці. Яны разам з усімі апладзіруюць, разам з усімі радуюцца і перажываюць урачыстую мінуту.

Многа цікавага было на гэтым канцэрте. Яшчэ многа можна было б аб ім раскажаць. Але сам гэты канцэрт — апаўданае аб шчаслівым дзяцінстве савецкіх дзяцей, аб радасці і прыгажосці іх жыцця. Многа гордых і ўдзячных слоў было сказана дзецьмі Радзіме, партыі і народу, якія далі ім магчы-

масць вучыцца і адпачываць, адкрылі перад імі шлях да ўсіх багаццяў, якімі валодаюць самі. Усё гэта зразумелі і нашы зарубежныя госці. Дзеці так старанна і адшчырага сэрца пляскалі ў далоні, што яны ў іх забалелі. Выхаванельніцы гаварылі, што яны нават не памятаюць выпадку, калі б іх дзеці так прагна і з такой увагай глядзелі на сцэну.

— Вы не можаце сабе ўявіць, што значыць для нашых дзяцей гэты канцэрт, — гаварыла Наталія Мікалаеўна Апель. — Каб ім аб усім гэтым гаварылі дома, яны б не паверылі. Мне вельмі балюча за нашых дзяцей, за тое, што яны пазбаўлены ўсіх гэтых радасцей дзяцінства, пазбаўлены магчымасці быць у калектыве, свабодна развіваць свае здольнасці.

Пасля канцэрту Наталія Мікалаеўна спытала ў свайго трынаццацігадовага сына Фелікса:

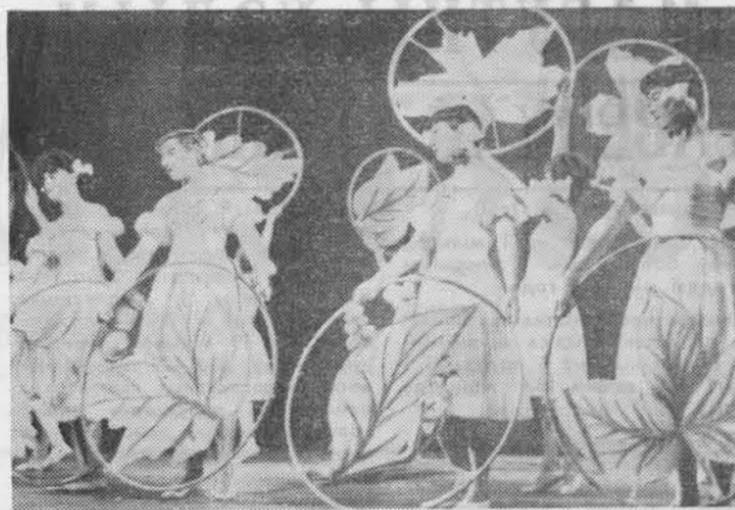
— Ну, цяпер ты разумееш, чаму мяне заўсёды так цягне на Радзіму? Ты разумееш, што такой Радзімай можна ганарыцца?

Так, нам здаецца, што за месяц жыцця на гасціннай беларускай зямлі Фелікс і ўсе астатнія дзеці нашых суайчыннікаў абавязкова зразумеюць, чаму так сумуюць іх бацькі на роднай зямлі і чаму так ганарацца яны поспехамі свайго Радзімы.

У заключэнне канцэрту зводны хор праспяваў песню Астроўскага «Хай заўсёды будзе сонца». Хору дружна падпявалі гледачы. Разам з усімі спявалі і нашы госці. Гэту песню яны ўжо чулі ў лагерах ад савецкіх дзяцей і зараз падпявалі з асаблівым задавальненнем. Не перасталі яны спяваць і ў аўтобусе. Словы прыпева хутка вывучылі нават тыя, хто не ведае зусім рускай мовы. Спявалі дружна і з асададай, спявалі дзеці суайчыннікаў з Англіі, Бельгіі і Федэратыўнай Рэспублікі Германіі. Да самай Крыжоўкі неслася з аўтобуса:

«Пусть всегда будет солнце,
Пусть всегда будет небо,
Пусть всегда будет мама,
Пусть всегда буду я».

Д. ЧЭРКАСАВА.

Група вучняў школы № 4 горада Мазыра выконвае гімнастычныя прытыванні «Асенняе лісце».

Нашы юныя госці — дзеці суайчыннікаў з-за мяжы — ля вечнага агню на плошчы Перамогі.

Яркае сонца, цёплае Мінскае мора, цікавыя экскурсіі — усё стварае выдатны настрой.

Фоты М. Бурэга.

ЯНЫ ХАЦЕЛІ ЗАНЯВОЛІЦЬ НАШ НАРОД

ДА ГАДАВІНЫ ВЫЗВАЛЕННЯ БЕЛАРУСІ АД ГІТЛЕРАУСКІХ ЗАХОПНІКАЎ

Дзень 16 ліпеня назаўсёды застанецца адной з самых знамянальных дат у жыцці беларускага народа. У гэты дзень у 1944 годзе ў Мінску адбыўся мітынг, прысвечаны вызваленню Беларусі ад гітлераўскіх захопнікаў. На мітынг прысутнічала 50 тысяч жыхароў горада і звыш 30 тысяч партызан.

Вайна... 1944-ы год... Гітлераўцы сканцэнтравалі ў Беларусі адборныя войскі, якія налічвалі больш за 1 мільён 200 тысяч чалавек. Сваёй абарончай лініі фашысты прысвоілі імя «фатэрланд».

У нямецка-фашысцкіх генералаў была ўзята падпіска, што яны будуць абараняць займаемыя рубяжы да апошняга салдата.

23—24 чэрвеня 1944 года войскі 1-га Прыбалтыйскага, 1-га, 2-га і 3-га Беларускага фронтоў, выконваючы план разгрому гітлераўскіх армій, перайшлі ў наступленне на велізарным, больш чым 400 кіламетравым фронце і пачалі рашучую бітву за Беларусь. Нягледзячы на чую бітву за Беларусь. Нягледзячы на чую бітву за Беларусь. Нягледзячы на чую бітву за Беларусь.

26 ліпеня быў вызвалены Віцебск, 29 чэрвеня завершана ліквідацыя бабруйскай групы праціўніка і вызвалены Бабруйск. 3 ліпеня савецкія войскі штурмам авалодалі сталіцай Савецкай Беларусі — Мінскам, адначасова завяршыўшы акружэнне, а затым ліквідацыю галоўнай групоўкі гітлераўскіх

войск «Цэнтр», колькасцю больш 100 тысяч чалавек.

Нашы войскі паспяхова прасоўваліся на Захад, грамілі ворага, не даючы магчымасці фашыстам замацавацца на новых абаронных рубяжах. У другой палавіне ліпеня савецкія войскі вызвалілі Вільнюс, Гродна, Беласток, Брэст і многа іншых беларускіх і літоўскіх гарадоў і населеных пунктаў. Да канца ліпеня нашы войскі прайшлі на Захад больш чым 500 кіламетраў. Яны цалкам вызвалілі ад фашысцкіх захопнікаў Беларусь, вялікую частку Літвы, уступілі ў Польшчу і падыйшлі да граніц Германіі.

За месяц баёў у Беларусі — з 23 чэрвеня па 23 ліпеня — вораг згубіў больш 380 тысяч забітых, 158 тысяч палонных, у тым ліку 22 генералы, 2 735 танкаў і самаходных гармат, больш 57 тысяч аўтамашын.

Наступленне ў Беларусі, як і ўсе іншыя аперацыі Савецкай Арміі, характарызаваўся масавым герызмам савецкіх салдат і афіцэраў, слаўных сыноў братніх народаў, якія здзяйснялі неўміручыя подзвігі на беларускай зямлі. Незгасальнай славай аваяна імя героя Савецкага Саюза рускага салдата камсамольца Юрыя Смірнова. У баі ў раёне Оршы ён параненым трапіў у рукі ворага. Пад страшнымі катаваннямі гітлераўцаў

Юрыя Смірноў загінуў, але не выдаў ворагу ваеннай тайны. За вялікую вернасць Радзіме Юрыя Смірнову было пасмяротна прысвоена званне Героя Савецкага Саюза. У баі пад Гродна вылучыўся танкіст сын украінскага народа камуніст гвардыі старшыня Сцяпан Прыхленка. Варожы снарад прабіў браню машыны, былі забіты камандзір танка і стралок. Старшыня Прыхленка павярнуў танк і пайшоў на гарматы ворага Ён змяў сваёй машынай шэсць нямецкіх гармат.

Неацанімая роля ў Вялікай Айчыннай вайне нашых партызан. Партызанскія брыгады і атрады ўтрымлівалі да падыходу часцей Савецкай Арміі гарады, сёлы, чыгуначныя вузлы, пераправы на рэках. Партызаны прымалі ўдзел у разгроме акружаных савецкімі войскамі буйных групавых ворага.

За тры гады вайны беларускія партызаны знішчылі каля 500 тысяч нямецка-фашысцкіх салдат і афіцэраў, 47 генералаў, спусцілі пад адхон звыш 11 тысяч эшалонаў, знішчылі 305 самалётаў, 1 355 танкаў і бронемашын, разграмілі 948 фашысцкіх гарнізонаў і штабаў.

Радзіма высока аданіла заслугі беларускіх партызан у барацьбе з гітлераўскімі акупантамі. Больш 120 000 партызан і партызанак Беларусі ўзнагароджа-

ны ардэнамі і медалямі Савецкага Саюза, 73 чалавекі ўдасцоены звання Героя Савецкага Саюза.

Пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны працоўныя Беларусі атрымалі магчымасць заняцца мірнай стваральнай працай, накіравалі ўсе сілы на хутчэйшае аднаўленне і далейшае развіццё народнай гаспадаркі рэспублікі.

Цяпер Беларусь ператварылася ў квітнеючую рэспубліку. Дастанкова сказаць, што за апошнія дзесяцігоддзе прамысловая вытворчасць у Беларусі ўзрасла ў 3,5 раза. За гэты ж перыяд пабудаваны тысячы новых жылых дамоў з плошчай 15 мільёнаў квадратных метраў, тады як за ўсе папярэднія гады Савецкай улады было пабудавана 9,4 мільёна квадратных метраў жылля.

Калі ў 1953 годзе працаўнікі сельскай гаспадаркі Беларусі далі дзяржаве 112 тысяч тон мяса, то ў 1963 годзе нархтоўкі складаюць 370 тысяч тон, г. зн. у 3,3 раза больш.

Непазнавальна змянілася культурнае аблічча Савецкай Беларусі. У народнай гаспадарцы рэспублікі занята 276 тысяч спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй адукацыяй (больш чым іх было ва ўсёй Расіі ў 1913 годзе). Па колькасці студэнтаў на 10 тысяч чалавек Беларусь пераўзыхла такія капіталістычныя краіны як Францыя, ФРГ, Швецыя.

В. ІГНАЦЬЕУ,
генерал-маёр запasu.

МАГУТНЫ ЎЗДЫМ САВЕЦКАЙ ЭКАНОМІКІ

(Пачатак на 1-й стар.)

рублёў, або амаль на 1 мільярд рублёў больш, чым у першым паўгоддзі мінулага года.

Уклады насельніцтва ў ашчадныя касы павялічыліся за паўгоддзе больш чым на 6 працэнтаў і склалі на 1 ліпеня 13,6 мільярда рублёў.

Аб'ём рознічнага таваразвароту дзяржаўнага і кааператыўнага гандлю склаў за паўгоддзе 43 мільярды рублёў і павялічыўся ў параўнанні з першым паўгоддзем мінулага года, у супастаўных цэнах, на 4 працэнты.

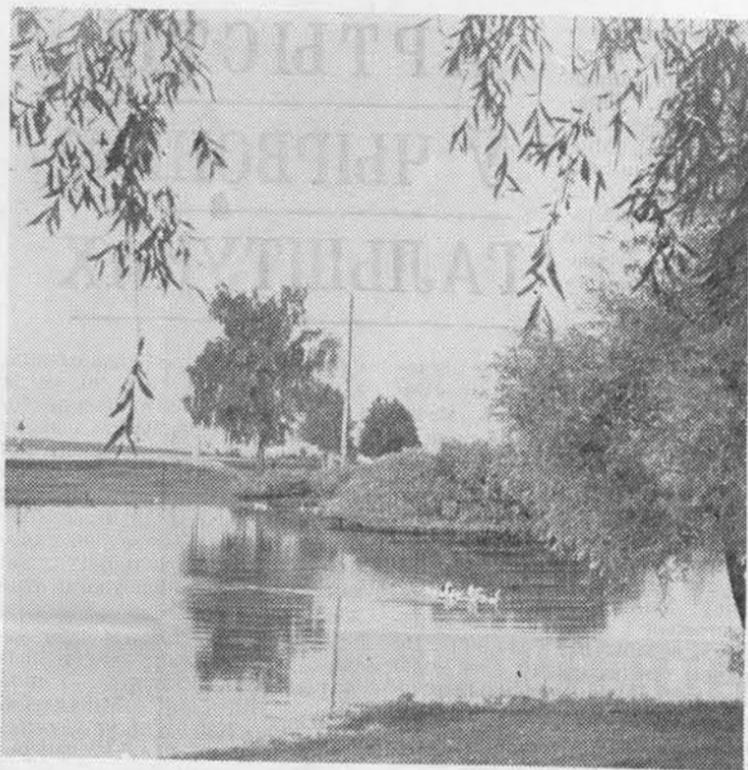
Пленум ЦК КПСС па ідэалагічных пытаннях, які адбыўся ў чэрвені, падвёў вынікі праведзенай работы па камуністычнаму выхаванню працоўных і вызначыў асноўныя напрамкі і канкрэтныя задачы далейшага развіцця народнай асветы, культуры, навукі, літаратуры і мастацтва. У краіне ахоплены рознымі відамі навучання звыш 61 мільёна чалавек. У агульнаадукацыйных школах вучылася больш як 42 мільёны чалавек. Паўсюдна ажыццёўлен пераход да ўсеагульнай абавязковай 8-гадовай адукацыі. Вясной гэтага года атрымалі атэстаты аб сярэдняй адукацыі каля 900 тысяч чалавек, з якіх 440 тысяч скончылі школы рабочай і сельскай моладзі. У вышэйшых навучальных установах краіны вучыцца амаль 3 мільёны студэнтаў, або на 304 тысячы больш, чым у мінулым годзе, і ў сярэдніх спецыяльных навучальных установах—2,7 мільёна чалавек, або на 298 тысяч больш, чым у мінулым годзе. У сёлетнім годзе народная гаспадарка атрымае звыш 800 тысяч спецыялістаў з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй. У краіне ёсць 4476 навуковых устаноў. Агульная колькасць навуковых работнікаў і спецыялістаў, занятых наву-

ковай работай, складала да пачатку года 525 тысяч чалавек.

У краіне працягваецца вялікая жыллёвае будаўніцтва. За паўгоддзе ўведзены ў эксплуатацыю жылыя дамы агульнай плошчай больш як 19 мільёнаў квадратных метраў, або 485 тысяч новых добраўпарадкаваных кватэр. Акрамя таго, пабудавана вялікая колькасць жылых дамоў за кошт нецэнтралізаваных сродкаў звыш дзяржаўнага плана, а таксама насельніцтвам за кошт сваіх зберажэнняў і з дапамогай дзяржаўнага крэдыту. Уведзена ў дзеянне вялікая колькасць школ, дзіцячых дашкольных устаноў і дамоў культуры, працягвалася далейшае расшырэнне сеткі медыцынскіх устаноў.

Насельніцтва Саветаў Саюза ў першым паўгоддзі павялічылася на 1,7 мільёна чалавек і складала на 1 ліпеня 1963 года каля 225 мільёнаў чалавек.

Вынікі першых шасці месяцаў пятага года сямігодкі сведчаць аб далейшых поспехах у ажыццяўленні сямігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР. Гэтыя поспехі прызнаюцца ўсім светам. Зараз у Эканамічным і Сацыяльным саветах ААН у Жэневе абмяркоўваецца прадстаўлены сакратарыятам ААН сусветны эканамічны агляд за 1962 год. У гэтым дакуменце адзначаецца, што ў той час, як у ЗША прамысловая вытворчасць ў 1962 годзе толькі на 12 працэнтаў перавысіла ўзровень 1959 года, у СССР за гэты ж перыяд яна ўзраста на 31 працэнт. Па раду відаў прамысловай вытворчасці Саветкі Саюз да 1962 года заняў першае месца ў Еўропе і ў свеце, а па некаторых іншых—першае месца ў Еўропе і другое ў свеце. Усяму свету становіцца відавочным, што капіталізм праігравае ў эканамічным спаборніцтве дзвюх сістэм.

ГАРАДСКІ КРАЯЗНАЎЧЫ...

Маладзечна... У старых даведніках, выпушчаных яшчэ ў царскі час, аб ім паведамляюцца вельмі мізэрныя звесткі. Паводле сведчанняў аўтараў даведніка, выдадзенага Бракагузам і Эфронам, Маладзечна — глухі закутак, які вызначаецца хіба толькі «рынкімі-кірмашамі, што збіраюць па нядзелях шмат жыхароў навакольных вёсак...»

Сёння Маладзечна не называецца «глухім закуткам». Гэта горад нова-

будоўляў, тэхнікумаў, ладзечна здаўна славіцца выдатнымі майстрамі мастацкага слова, салістамі, танцорамі. У горадзе існуюць каля ста калектываў мастацкай самадзейнасці, у якіх занята каля трох тысяч чалавек.

У Маладзечна з поспехам выступаюць два народныя тэатры і народны ансамбль песні і танца.

Асобая экспазіцыя расказвае пра народных умельцаў, пра тых, хто малюе, лепіць, займаецца вышываннем, інкрустацыяй.

На спецыяльнай дош-

цы экспануецца здымак танкера «Маладзечна».

Гэты карабель перасякае моры і акіяны... Але дзе ён ні быў, маракі не трацяць сувязі з горадам, імя якога ён носіць. Адважныя маракі сярбруюць з маладымі рабочымі фабрыкі музычных інструментаў. У знак вялікай дружбы рабочыя, прыехаўшы да маракі ў гасці, прыпаднеслі экіпажу танкера каштоўныя падарункі — вырабы фабрыкі. Часта ў вольны час удзельнікі самадзейнасці паказваюць сваё майстэрства асабоваму саставу танкера.

На спецыяльнай дош-

ПА МНОГІХ АДРАСАХ

Судны, мэблю і фанеру, метызы і керамічныя трубы, дубільныя экстракты, адзенне, абутак і іншыя розныя вырабы выпускаюць прадпрыемствы прамысловай Рэчыцы. Яны адпраўляюцца ў многія адрасы нашай неабсяжнай Радзімы і ў зарубажныя краіны.

У свой час фанерна-мэблевы камбінат пастаўляў абліцовачную фанеру на будаўніцтва атамнага ледакола

ГОРАД СВЯТЛА

На карце Беларусі ўзнік новы горад. Яму далі паэтычную назву—Светлагорск. Ён узнік на месцы былой вёскі Шацілкі. У Светлагорску шырокія вуліцы, навішай архітэктуры будынкі, ніжняя паверхня якіх заняты магазінамі, сталовымі, бытавымі майстэрнямі. Амаль цэлы квартал займае сярэдняя

«Ленін», мэблю — маскоўскім універсітэтам імя Лама-носавы і Дружбы народаў імя Патрыса Лумумбы. Цяпер яго прадукцыя ідзе ў Маскву, Мінск, на Украіну і ў сярэднеазіяцкія рэспублікі. Керамічныя трубы адпраўляюцца ў Прыбалтыку, Расійскую Федэрацыю і Казахстан. Дубільныя экстракты грузяцца ў Маскву і Ленінград, Малдавію, Літву і Латвію. Яны вядомы таксама ў Балгарыі і Румыніі.

ГОРАД СВЯТЛА

школа, ёсць клуб, гасцініца... Шацілкі сталі непазнавальнымі. І гэта дзякуючы велізарнай электрастанцыі — самай буйнай у Беларусі, пабудаванай тут у апошнія гады. Цяпер у Светлагорску будуюцца новы завод штучнага валакна. Межы горада рассяваюцца ўсё далей.

Б. САДОЎСКІ.

ДЛЯ ЗША, КАНАДЫ І КРАІН ЛАЦІНСКАЙ АМЕРЫКІ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому часу ад 18 гадзін 30 мінут да 20 гадзін 30 мінут у дыяпазоне наступных нароткіх хваляў: 19, 25, 31 і 41 метр, а таксама на сярэдняй хвалі 216,6 метра.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — на гэтых жа хвалях кожную суботу ад 19 гадзін да 19 гадзін 30 мінут па нью-йоркскому часу.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77.
Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

У Гомелі здадзены ў эксплуатацыю новы механізаваны завод хлеба-булачных вырабаў. Прадпрыемства штодзённа выпускае каля 50 тон вырабаў. На здымку: у цестапрыгатавальным аддзяленні завода.

Вас шукаюць і чакаюць сваякі

ГУСЯНЦОВА Пятра Свірыдавіча, 1923 года нараджэння, ураджэнца сяла Баева Аршанскага раёна Віцебскай вобласці, вывезенага ў 1943 годзе фашы-

стамі, шукае яго брат ГУСЯНЦОЎ Аляксей Свірыдавіч, які жыве ў вёсцы Ляды Аршанскага раёна Віцебскай вобласці.

КАЛГАСНІКІ КАПЫЛЬШЧЫНЫ КУПЛЯЮЦЬ МАШЫНЫ

З кожным годам паляпшаецца матэрыяльны дабрабыт калгаснікаў сельгасарцелі «Пралетарый» Капыльскага раёна. На свае працоўныя зберажэнні яны купляюць добрае адзенне, мэблю, тэлевізары, мататыкы, аўтамашыны. Легкавыя аўтамашыны «Масквіч» нядаўна купілі калгаснікі Васіль

Гірко і Павел Карачун з вёскі Душава.

Вялікая ўвага звяртаецца ў арцелі на добраўпарадкаванне населеных пунктаў, на будаўніцтва жылля. У гэтым годзе справілі наваселле 20 калгаснікаў.

М. СЯУРУК.

ШВЕДСКІЯ СЯБРЫ Ў БЕЛАРУСІ

Старшыня Камуністычнай партыі Швецыі Хільдзінг Хагберг з жонкай, які знаходзіцца ў Мінску, наведаў Мінскі трактарны завод. Разам з Хагбергам на завод прыбыў кандыдат у члены Прэзідыума ЦК КПСС, першы сакратар ЦК КПБ К. Т. Мазураў.

У час сяброўскай гутаркі ў заводкіраўніцтве дырэктар завода Б. Г. Сівак пазнаёміў гасцей з гісторыяй стварэння гіганта беларускага трактарабудавання, расказаў аб барацьбе калектыву за выкананне сямігадовага плана, аб рэканструкцыі прадпрыемства.

Дырэктар расказаў аб будаўніцтве жылля для рабочых, аб арганізацыі іх адпачынку, вучобы, медыцынскім і бытавым абслугоўванні.

Хільдзінг Хагберг цікавіўся крыніцамі фінансавання расшыраючайся вытворчасці, ходам рэканструкцыі завода, збытам прадукцыі, магутнасцю, вагой і рабочымі скарасцямі колавага трактара «Беларусь», забеспячэннем вытворчасці металам, цяперашняй магутнасцю прадпрыемства.

На гэтыя, як і на многія іншыя пытанні, гасцю падрабязна адказалі К. Т. Мазураў, Б. Г. Сівак, сакратар Заводскага райкома партыі Р. Р. Новік.

Затым Хагбергу была паказана вытворчасць трактараў. Начальнік цэха зборкі машыны С. Б. Рукін сустраў гасцей і расказаў аб рабоце га-лоўнага канвеера, на якім ужо цяпер можна выпускаць 75 тысяч машын у год.

Начальнік механічнага цэха № 2 В. Л. Сонкін паказаў гасцям аўтаматычную лінію па апрацоў-

цы пярэдняй восі трактара, вырабленую па заказе трактарнага завода на Мінскім заводзе аўтаматычных ліній.

Пасля агляду Мінскага трактарнага завода Хільдзінг Хагберг у суправаджэнні К. Т. Мазурава накіраваўся ў калгас імя Гастэлы Мінскага вытворчага ўпраўлення. Хлеббаробы цёпла сустрэлі гасцей. Яны паднеслі Хагбергу хлеб-соль на ўпрыгожаным беларускім арнамантам ручніку, уручылі прыбылым кветкі. Старшыня арцелі В. П. Шыманскі пазнаёміў з гаспадаркай. Ён расказаў аб структуры пасяўных плошчаў, аб развіцці жывёлагадоўлі і птушкагадоўлі, аб грашовых даходах арцелі і аплэце працы калгаснікаў, аб плане далейшага развіцця і спецыялізацыі арцелі. У ходзе гутаркі Хагберг закрунуў розныя пытанні, якія датычаць развіцця грамадскай гаспадаркі. Кірыл Трафімавіч Мазураў падрабязна расказаў гасцю аб шляхах атрымання спецыяльнай адукацыі сельскай моладдзі, якая заканчвае 8-гадовую або 11-гадовую школу, пра тыя выгоды, якія атрымалі калгасы ў выніку павышэння дзяржаўных закупачных цен на прадукты жывёлагадоўлі, пра асабістую гаспадарку членаў арцелі і іх даходы, пра парадак атрымання арцелямі дзяржаўнага крэдыту на набыццё тэхнікі, адказаў на іншыя пытанні гасця.

Пасля гутаркі гасцям была паказана ферма буйной рагатай жывёлы бура-латвійскай пароды, якая славіцца добрымі надоямі і павышанай тлустацю малака.